

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

(10)(2e)

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Informatiebeleid /
CIO
Cluster Informatiebeleid

Ontworpen door
(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e) @minvws.nl

nota

(ter informatie)

Inrichting Meldpunt Misbruik CoronaMelder ISZW

Datum
22 september 2020

Kenmerk

Zaaknummer

Paraaf directeur

1 Aanleiding voor deze nota

De afgelopen weken hebben er gesprekken plaatsgevonden tussen VWS en de Inspectie SZW (ISZW) over de bijdrage van de ISZW aan het toezicht op de antimisbruikbepaling in het wetsvoorstel notificatieapplicatie covid-19 (wetsvoorstel over CoronaMelder).

ISZW wil hierin slechts een zeer beperkte rol spelen. Gezien het belang van dit onderwerp, het feit dat gesprekken op directie niveau geen soelaas hebben geboden en de verwachte inwerkingtreding van het wetsvoorstel op 9 oktober as. is het verzoek om op (10)(2e) niveau in gesprek te gaan met ISZW.

Bent u akkoord met het organiseren van een spoedig overleg met u, iSZW, DI en WJZ om de situatie te bespreken teneinde te komen tot een oplossing voor begin oktober?

2 Achtergrond

In de antimisbruikbepaling is geregeld dat niemand, direct of indirect, mag worden gedwongen tot het gebruik van CoronaMelder.

Omdat deze bepaling wordt opgenomen in de Wet publieke gezondheid (Wpg) geldt dat de reguliere toezichthouders op deze wet - de IGJ en de NVWA¹- bevoegd zijn. Daarnaast voorziet het wetsvoorstel in de mogelijkheid om bij ministerieel besluit ambtenaren van andere toezichtinstanties en buitengewone opsporingsambtenaren aan te wijzen voor het toezicht op de antimisbruikbepaling. Conform de systematiek van de Wpg vindt handhaving vervolgens plaats door het

¹ De NVWA heeft reeds aangegeven niet de capaciteit en deskundigheid te hebben om toezicht te houden de antimisbruikbepaling. In de MvT is daarom opgenomen dat de NVWA zelf geen toezicht zal houden maar wel de "ogen en oren" voor andere toezichthouders zal zijn (hiermee els aangesloten bij een vergelijkbare passage in de MvT op het wetsvoorstel Tijdelijke wet maatregelen covid-19.

openbaar ministerie (OM).

Medio juli is een nota aan de minister voorgelegd met verschillende opties voor het invullen van het toezicht. De minister heeft vervolgens gekozen voor de optie waarbij er een algemeen meldpunt wordt ingericht bij de IGJ, de IGJ toezicht houdt op (vermoedelijke) overtreding van de antimisbruikbepaling door zorg- en jeugdinstanties en voor de overige sectoren andere toezichthouders worden aangewezen te beginnen bij de inspectie SZW voor de arbeidsrelatie en de boa's van gemeenten voor de openbare ruimte.

De IGJ heeft inmiddels het telefonische Meldpunt Misbruik CoronaMelder ingericht. Via dit meldpunt worden burgers geholpen naar de juiste toezichthouders.

Met J&V en de VNG is afgesteld dat J&V na inwerkingtreding van de wet de regeling domeinlijsten boa's aanpast zodat boa's in domein I bevoegd kunnen worden gemaakt voor het toezicht op de antimisbruikbepaling.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Informatiebeleid /
CIO
Cluster Informatiebeleid

Kenmerk

3 Gesprekken ISZW

Er is constructieve afstemming geweest tussen VWS en ISZW. Inmiddels zijn we overeengekomen dat er geen juridische belemmeringen bestaan voor het invullen van de rol van ISZW ten opzichte van de antimisbruikbepaling. Het wetsvoorstel regelt namelijk dat er - los van de rest van de toezichthouders in de Wpg - bij ministerieel besluit aparte toezichthouders kunnen worden aangewezen. Het concept hiertoe is opgesteld door onze wetgevingsjurist en ligt klaar om afgestemd te worden met ISZW.

In een opvolgend gesprek tussen onze programmadirecteur en de (10)(2e) (10)(2e) is verder besproken hoe invulling kon worden gegeven aan het proces. Hier werd echter door ISZW aangegeven dat zij een andere opvatting heeft van waar het toezicht ophoudt en de handhaving begint. Concreet verstaat VWS onder toezicht óók het opmaken van een rapport van bevindingen dat kan worden overgedragen aan het OM waarna het OM kan beslissen om al dan niet over te gaan tot handhaving. De inspectie ziet echter bewijslast verzamelen, rapport van bevindingen opstellen en aan OM aanbieden als handhaving. Ze stellen daarom voor om deze zaken terug te melden aan IGJ. Dat zou betekenen dat de IGJ alsnog een rol zou spelen moeten in het toezicht op overtreding van de antimisbruikbepaling in de werkgever - werknemer relatie terwijl dat nou juist niet de bedoeling was. Dit is wat ons betreft niet wenselijk en ook praktisch lastig uitvoerbaar. Overigens zal het alleen gaan om gevallen waar duidelijk bewijs is van 'kwade opzet' van misbruik van CoronaMelder. Alhoewel onze inschatting is dat er weinig meldingen zullen voorkomen waar duidelijk sprake is van 'kwade opzet', is het wel van belang dat als hier bewijs van is er ook gevolg aan wordt gegeven.

Uiteraard willen we vanuit VWS graag in gesprek over hoe we hier, dan wel middels budget dan wel andersoortig, ondersteunend in kunnen zijn. Ook in het contact met het OM. In overleg met IGJ is besproken dat zij graag aanbieden om een concept toezichtproces inrichten om samen met ISZW tot een uniforme aanpak komen waar ruimte blijft voor beoordeling vanuit eigen expertise.

We kunnen helaas dit wetgevingsproces niet uitvoerig gezamenlijk doorleven zoals we dat normaal gesproken zouden doen bij wetgeving waarin een taak bij ISZW wordt neergelegd. Tegelijkertijd hopen we op begrip, flexibiliteit en constructieve meedenkkraft bij deze belangrijke taak. Graag organiseren we dan ook op zeer korte termijn een gesprek met ISZW over wat er voor nodig is om dit toezichtproces goed in te regelen.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Informatiebeleid /
CIO
Cluster Informatiebeleid

Kenmerk

4 Belangrijkste punten van informatie

- IGJ heeft inmiddels organisatorisch een meldpunt ingericht; er staat 3 fte klaar om telefonische meldingen aan te nemen en door te zetten.
- Het meldpunt neemt zelf geen meldingen in behandeling, maar zet de meldingen door naar de betreffende toezichthouders. Beoogde toezichthouders zijn nu IGJ, de gemeenten (Boa's) en ISZW.
- Op basis van de binnengekomen meldingen bij het meldpunt kan door de minister van VWS worden besloten om meerdere toezichthouders aan te wijzen om toezicht te houden op misbruik van de app. Ook kan in overleg worden gegaan met de toezichthouders om meer capaciteit in te zetten.
- Terugvaloptie
Hoewel toezicht door de IGJ in theorie een terugvaloptie is (de IGJ is immers bevoegd om toezicht te houden op de Wpg) is de verwachting dat dit in de praktijk voor de IGJ niet uitvoerbaar is. IGJ zou daarmee namelijk toezicht moeten houden op heel andere sectoren dan de zorg en het jeugddomein. Ook zou hiermee worden afgeweken van de medio juli door de minister gemaakte keuze.

(10)(2e)

(10)(2e)